

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การบริหารนโยบายสาธารณะกับผลกระทบต่อธุรกิจ กรณีการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม” จะใช้กระบวนการศึกษาวิจัยในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยและแผนการดำเนินการวิจัย
- 3.4 เครื่องมือการวิจัย
- 3.5 การรวบรวมข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกรูปแบบการวิจัยแบบผสม ซึ่งการวิจัยแบบแรก คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารนโยบายภาครัฐ ทั้งจากหนังสือ วารสาร บทความ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) จากธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนการวิจัยอีกแบบ คือ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งจะเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ทั้งนี้ การศึกษาเชิงคุณภาพหรือการสัมภาษณ์ และการศึกษาเชิงปริมาณหรือการแจกแบบสอบถาม เป็นการศึกษาเพื่อตอบจุดประสงค์ข้อหนึ่งและข้อสอง คือ เพื่อศึกษาตัวแบบการกำหนดนโยบายและกระบวนการบริหารนโยบายสาธารณะที่มีผลต่อธุรกิจของไทยในปัจจุบัน และเพื่อศึกษาความเหมาะสมของนโยบายค่าแรงขั้นต่ำวันละ 300 บาท สำหรับผู้ที่รับจ้างอยู่ในธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เมื่อได้ข้อมูลทั้งจากการสัมภาษณ์และการแจกแบบสอบถามแล้ว ผู้ศึกษาจะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ข้อสาม คือ เพื่อเสนอแนะทางเลือกในการบริหารนโยบายค่าแรงให้เหมาะสมกับช่วงเวลาเตรียมตัวเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) (โยธิน แสงวงศ์, 2553, หน้า 29 - 32)

3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental Sampling) การสุ่มแบบโควต้า (Quota Sampling) และการสุ่มตัวอย่างของ Yamane (1967) โดยการเลือกเจาะจงจะเลือกตัวอย่างตามกลุ่มที่เคยมีการศึกษาไว้แล้ว ซึ่งอิงฐานการเลือกจากกลุ่มของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีการใช้แรงงานจำนวนมากและต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น เมื่อมีการบังคับใช้นโยบายค่าแรงขั้นต่ำวันละ 300 บาท ซึ่งแบ่งออกเป็นกลุ่มผู้ประกอบการ 9 กลุ่ม รวมเป็นสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม 375 แห่ง (เป็นกลุ่มผู้ประกอบการเดียวกับในตารางที่ 1.2) (สำนักวิชาศึกษานาฏยศาสตร์และขนาดย่อม, 2555)

- 1) เฟอร์นิเจอร์หวาย 13 แห่ง
 - 2) ผลิตภัณฑ์เจียรไน 6 แห่ง
 - 3) ผลิตภัณฑ์นุ่งห่ม 102 แห่ง
 - 4) ผลิตภัณฑ์กระเป๋าหนัง 7 แห่ง
 - 5) เฟอร์นิเจอร์ไม้ 31 แห่ง
 - 6) ฟอกย้อม พิมพ์ลายผ้า 14 แห่ง
 - 7) ธุรกิจโรงแรม 83 แห่ง
 - 8) รับเหมาสร้างบ้าน 91 แห่ง
 - 9) การขนส่งทางบก 28 แห่ง
- โดยรายละเอียดการสุ่มเลือกมีดังนี้

3.2.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีประชากรกลุ่มตัวอย่าง 18 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจงจากสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม 9 กลุ่มดังข้างต้น มีโควต้ากลุ่มละ 1 แห่ง และแห่งละ 2 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพทั้งหมด 18 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหารระดับกลาง หรือผู้บริหารระดับล่าง ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการองค์กรและทราบถึงผลกระทบที่เกิดกับธุรกิจของตนเอง

3.2.2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จาก 9 กลุ่มธุรกิจดังข้างต้น พบว่ากลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล (นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร และสมุทรปราการ) มีจำนวน 6,014 แห่ง เมื่อใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Yamane จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 375 แห่ง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2} = \frac{6,014}{1 + 6,014(0.05)^2} = 375.05$$

โดยทั้ง 9 กลุ่มสามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเทียบสัดส่วน ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มธุรกิจ	ประชากรทั้งหมด (แห่ง)	การเทียบสัดส่วน	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ (แห่ง)
เฟอร์นิเจอร์หวาย	203	$(203 \times 375) / 6,014 = 12.66$	13
ผลิตภัณฑ์ใยระไน	90	$(90 \times 375) / 6,014 = 5.61$	6
ผลิตภัณฑ์นุ่นห่ม	1,642	$(1,642 \times 375) / 6,014 = 102.39$	102
ผลิตภัณฑ์เป้าหนัง	112	$(112 \times 375) / 6,014 = 6.98$	7
เฟอร์นิเจอร์ไม้	502	$(502 \times 375) / 6,014 = 31.30$	31
ฟอกย้อม พิมพ์ลายผ้า	229	$(229 \times 375) / 6,014 = 14.28$	14
ธุรกิจโรงแรม	1,331	$(1,331 \times 375) / 6,014 = 82.99$	83
รับเหมาสร้างบ้าน	1,463	$(1,463 \times 375) / 6,014 = 91.22$	91
การขนส่งทางบก	442	$(442 \times 375) / 6,014 = 27.56$	28
รวม	6,014	-	375

3.3 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยวางแผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพหรือจากการสัมภาษณ์ก่อน และค่อยดำเนินการเก็บข้อมูลในส่วนการวิจัยเชิงปริมาณหรือจากการเก็บแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1.1 เตรียมตัวก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ดำเนินการขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง 9 สถานประกอบการ เลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล นัดหมายวัน เวลา สถานที่ กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมจัดเตรียมอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์ให้พร้อม ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก อุปกรณ์อัดเสียงหรืออัดวิดีโอ สมุดบันทึก ดินสอ ปากกา ฯลฯ และมีผู้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 2 คน

3.3.1.2 ลงพื้นที่เก็บข้อมูล เมื่อเตรียมตัวก่อนเข้าสนามเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การดำเนินการลงพื้นที่เก็บข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ชี้แจงกับประชากรกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับหัวข้อการทำวิจัย วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัย

2) อธิบายเหตุผลของการเลือกตัวบุคคลที่จะให้สัมภาษณ์

3) ชี้แจงวิธีการวิจัยและให้สิทธิในการตัดสินใจว่าจะยอมให้ทำวิจัยหรือไม่

รวมทั้งแจ้งการบันทึกข้อมูลแก่กลุ่มตัวอย่าง

ทั้งนี้ การติดต่อประสานงานและแนะนำตัว ผู้วิจัยใช้วิธีโทรศัพท์ติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญล่วงหน้า โดยค้นหาข้อมูลรายชื่อบุคคลที่จะให้สัมภาษณ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดรายชื่อ ประสานงานเพื่อติดต่อขอสัมภาษณ์ เมื่อเดินทางไปสัมภาษณ์จึงใช้หนังสือขอความร่วมมือที่ได้จากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อเป็นการแนะนำตัว และสัมภาษณ์ เมื่อแนะนำตัวเรียบร้อยแล้วจึงเริ่มเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดประเด็นของเรื่องที่ต้องการศึกษาอยู่แล้ว จึงเลือกสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดให้เป็นตามแนวทางการสัมภาษณ์ (Guideline) ตัวผู้วิจัยหรือผู้วิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นผู้สัมภาษณ์เอง ซึ่งต้องเข้าใจลักษณะของข้อมูลที่เป็นประโยชน์และวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนั้นจึงจะตั้งคำถามในขณะที่สัมภาษณ์ได้อย่างเหมาะสม โดยคำถามที่ร่างไว้จะมีความยืดหยุ่น ซึ่งขณะสัมภาษณ์ผู้วิจัยสามารถถามหาข้อมูลที่เห็นว่าเกี่ยวข้องต่อไปได้เรื่อยๆ โดยไม่มีขีดจำกัด แต่คำถามเหล่านั้นยังอยู่ในกรอบคำถามที่กำหนดไว้ ซึ่งการสัมภาษณ์ลักษณะนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดลึกซึ้งและถูกต้องมากขึ้น

3.3.1.3 ดำเนินการถอดเทปคำสัมภาษณ์โดยละเอียด เพื่อจัดหมวดหมู่ข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล และสังเคราะห์เป็นแนวทาง

3.3.2 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด และแบบสอบถามแบบปลายเปิด ที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 ตัวอย่าง ดังนี้

3.3.2.1 ดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารองค์กรของสถานประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 375 ตัวอย่าง

3.3.2.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ได้จัดเตรียมไว้เก็บข้อมูลให้ครบตามจำนวน 375 ตัวอย่าง หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ต่อไป

3.3.3 แผนการดำเนินการวิจัย การดำเนินการวิจัยชิ้นนี้ จะดำเนินการระหว่างมีนาคม 2556 - กรกฎาคม 2557

ตารางที่ 3.2 แผนการดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย	ระยะเวลา (เดือนที่)															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1.การศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	█															
2.เสนอหัวข้อ และโครงร่างงานวิจัย										█	█					
3.ออกแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม											█	█				
4.ติดต่อขอความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขออนุญาตศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล												█	█	█		
5.ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูล													█	█		
6.วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล														█	█	
7.นำเสนอผลการวิจัย															█	█

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีขั้นตอนและวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.4.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยมีแนวทางในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured Interview) โดยเป็นการสร้างแบบสัมภาษณ์หรือคำถามไว้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์ แต่จะสัมภาษณ์ด้วยคำถามอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ซึ่งการวิจัยเชิงคุณภาพมีขั้นตอน ดังนี้

3.4.1.1 สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยสร้างจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารนโยบายสาธารณะกับผลกระทบต่อธุรกิจ กรณีการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.4.1.2 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและคณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ขอข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขข้อมูล

3.4.1.3 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน

3.4.1.4 นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง

3.4.1.5 ผู้วิจัยลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มประชากร โดยใช้คำถามที่ร่างไว้เป็นแนวทางการ

สัมภาษณ์

3.4.2 แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งการสร้างเครื่องมือวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

3.4.2.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เพื่อสร้างเครื่องมือวิจัยในหัวข้อเรื่อง การบริหารนโยบายสาธารณะกับผลกระทบต่อธุรกิจ กรณีการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.4.2.2 ร่างคำถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

1) ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน แบบสอบถามเป็นแบบ (Check list) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย \surd หน้าข้อความที่เป็นจริงในช่องว่างที่เว้นไว้

2) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแบบและกระบวนการบริหารนโยบายสาธารณะที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

3) ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบของนโยบายค่าแรงขั้นต่ำต่อการบริหารจัดการองค์กรของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

4) ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรการให้ความช่วยเหลือและทางเลือกในการบริหารนโยบายค่าแรงขั้นต่ำที่เหมาะสม

5) ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างอธิบายคำตอบ

โดยแบบวัดการประเมินค่าในตอน 2, 3 และ 4 เป็นไปตามรูปแบบการวัดของลิเกิร์ต (Likert, 1967, pp. 90 - 95) คือ แบ่งมาตราส่วนเป็น 5 ระดับ แล้วให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดน้ำหนักคะแนน ในแต่ละระดับความคิดเห็นทั้ง 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน	3 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน	4 คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลผลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง มีระดับที่เห็นด้วยน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง มีระดับที่เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง มีระดับที่เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง มีระดับที่เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง กลุ่มตัวอย่าง มีระดับที่เห็นด้วยมากที่สุด

3.4.2.3 ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการควบคุม คุยฎินิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ขอข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขข้อมูล

3.4.2.4 ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและโครงสร้าง

3.4.2.5 ผู้วิจัยนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง

3.4.2.6 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไป ทดลองใช้ (Try out) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มผู้บริหาร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในพื้นที่ที่ดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach Lee Joseph, 1974, p. 161) โดยมีระดับค่าความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่า 95% ค่าความคลาดเคลื่อน +5

3.5 การรวบรวมข้อมูล

ภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น

3.5.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์โดยการ สร้างข้อสรุปจากการศึกษารูปแบบหรือข้อมูลจำนวนหนึ่ง โดยไม่ใช่สถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ นำมาวิเคราะห์นั้นเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ พร้อมจดบันทึกและ บันทึกลงไป และนำมาเขียนเรียบเรียง เพื่อวิเคราะห์ต่อไป ซึ่งใช้วิธีการวิเคราะห์แบบจำแนกกลุ่ม ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การศึกษา

3.5.2 การวิจัยเชิงปริมาณ มีขั้นตอนในการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.2.1 ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทุก ฉบับทั้งหมด จำนวน 375 ชุด เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์

3.5.2.2 ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติและ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS วิเคราะห์ดังนี้

- 1) ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละเพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
- 2) ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) การวิเคราะห์สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.1) ใช้ค่าที (T - test) วิเคราะห์ข้อมูลในตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม และค่าเอฟ (F - test) วิเคราะห์ข้อมูลในตัวแปรอิสระ 3 กลุ่มขึ้นไป

3.2) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่มากกว่า 2 กลุ่ม

3.3) ใช้วิธีการของเซฟเฟ (Scheffe' test) วิเคราะห์กรณีค่าเอฟ (F - test) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถาม การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่า T - test และค่า F - test